

Protokół
z Posiedzenia Plenarnego Rady Dialogu Społecznego
z dnia 18 lutego 2021 r.

Miejsce posiedzenia: Wideokonferencja

Spotkanie prowadził Pan Jarosław Gowin, Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju, Pracy i Technologii.

W obradach uczestniczyli członkowie Rady Dialogu Społecznego oraz zaproszeni goście. Stronę rządową reprezentowali: Pan Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej; Pani Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej; Pan Rafał Weber, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury; Pan Wojciech Murdzek, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki; Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii odpowiedzialna za dialog; Pan Sebastian Skuza, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów; Pani Magdalena Zdrojewska, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Pani Joanna Książek-Wieder, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. W posiedzeniu wzięli także udział: Pani Agnieszka Lenartowicz-Łysik, Przedstawicielka Prezydenta RP; Pan Ryszard Kokoszczyński, Członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego; Pani Katarzyna Łażewska-Hrycko, Główny Inspektor Pracy oraz Pan Marek Wójcik, Przedstawiciel Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Porządek posiedzenia obejmował:

1. Krajowy Plan Odbudowy – informacja Ministra Finansów, funduszy i Polityki Regionalnej.
2. Projekt Umowy partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce – informacja Ministra Finansów, funduszy i Polityki Regionalnej.
3. Dyskusja.
4. Sprawy bieżące.

Jarosław Gowin, Przewodniczący RDS, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju, Pracy i Technologii przywitał uczestników posiedzenia plenarnego i poinformował, że Prezydium Rady rekomendowało kandydaturę Pani Iwony Zakrzewskiej na po Dyrektora Biura Rady Dialogu Społecznego. Poinformował, że w tej sprawie zostanie przeprowadzone głosowanie korespondencyjne. Następnie przekazał głos Pani Minister Katarzynie Łażewskiej-Hrycko, która została powołana na stanowisko Głównego Inspektora Pracy.

Katarzyna Łażewska-Hrycko, Główny Inspektor Pracy podziękowała za możliwość współpracy z partnerami społecznymi i zadeklarowała jako Główny Inspektor Pracy, otwartość na dialog jako jeden z priorytetów.

Jarosław Gowin, Przewodniczący RDS, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju, Pracy i Technologii przedstawił porządek obrad i zapytał, czy strony go akceptują.

Strony jednogłośnie zaakceptowały porządek posiedzenia plenarnego.

Ad 1. i Ad 2.

Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej przedstawiła prezentację dotyczącą Krajowego Planu Odbudowy oraz projektu Umowy Partnerstwa, która stanowi załącznik nr 1 do protokołu. Mówiąc o KPO podkreśliła, że stanowi on część instrumentu Next generation EU o wartości 776 mld euro, którego celem jest zwiększenie odporności gospodarki oraz jej odbudowa po zakończeniu kryzysu. Wskazała na odgórny podział środków z KPO w stosunku 37% na zieloną transformację oraz 20% na cyfryzację. Powiedziała, że Polska otrzyma 34,2 mld euro na pomoc zwrotną i 24,9 mld euro na granty, z czego 70% kwoty grantów zostało wyliczone na podstawie wskaźników za ubiegłe lata, natomiast pozostałe 30% za okres 2020-2021. Poinformowała o realizacji przez KPO reform z Semestru Europejskiego i rozliczaniu go na podstawie kamieni milowych określonych w dokumencie, przy czym KPO został podzielony na 5 obszarów - odporność i konkurencyjność gospodarki, zielona energia i zmniejszenie energochłonności, transformacja cyfrowa, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia oraz zielona inteligentna mobilność. Oznajmiła, że potrzeby inwestycyjne zostały zidentyfikowane i powstała specjalna matryca KPO, natomiast po przekazaniu dokumentu KPO do KE, to MFiPR będzie go konsultował w imieniu Polski z KE. Zaznaczyła, że konsultacje rozpoczną się 26 lutego i odbędą się w formie trzech spotkań online. Położyła duży nacisk na kwestie związane z ochroną środowiska. Wyjaśniając kwestie związane z UP oznajmiła, że wartość alokacji dla Polski

wyniesie około 170 mld euro. Zwróciła uwagę na rolę Umowy jako mandatu negocjacyjnego pomiędzy polskim rządem a KE. Podkreśliła, że Wspólna Polityka Rolna od perspektywy 2021-2027 jest opracowywana w osobnym dokumencie, natomiast Instrument React EU będzie wdrażany i wydatkowany według zasad i na programy z perspektywy 2014-2020. Powiedziała, że Umowa Partnerstwa składa się z 5 Funduszy: EFRR, FS, EFS+, EFMiR oraz FST. Ponadto nastąpiło zredukowanie celów polityki spójności z 14 do 6 - Bardziej inteligentna Europa (odgórny nakaz wydania minimum 25% środków z FS), Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa (odgórny nakaz wydania minimum 35% z FS), Lepiej połączona Europa, Europa o silniejszym wymiarze społecznym, Europa bliżej obywateli oraz Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych i gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. Podkreśliła, że większość terytorium Polski stanowią regiony słabiej rozwinięte, istnieją dwa regiony przejściowe (wielkopolskie i dolnośląskie) oraz jeden region lepiej rozwinięty (warszawski stołeczny), wskutek czego poziom dofinansowania w perspektywie 2021-2027 dla danych regionów będzie niższy niż w perspektywie 2014-2020. Zaznaczyła, że dofinansowanie z FS stanowi 85% kosztów kwalifikowalnych niezależnie od regionu i dwufunduszowy układ programów regionalnych nie ulega zmianom. Zaznaczyła, że nowością jest dodanie programu dotyczącego sprawiedliwej transformacji oraz zmiany finansowania programu dotyczącego pomocy żywnościowej. Powiedziała, że procentowy podział środków na programy pozostanie taki sam jak w ubiegłej perspektywie, przez co największe dofinansowanie zostanie skierowane do programów regionalnych. Mówiąc o zmianach wskazała, że w perspektywie 2021-2027 dodano instytucję odpowiedzialną za spełnienie warunku, w związku ze zmianą zasad rozliczania państw członkowskich. Powiedziała, że trwają konsultacje społeczne Umowy Partnerstwa do 22 lutego, a w dalszej kolejności Umowa Partnerstwa zostanie przekazana Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Zwróciła uwagę na niezatwierdzenie przez KE wszystkich dokumentów związanych z wdrażaniem perspektywy 2021-2027, przez co dopiero w maju będzie można przekazać Umowę Partnerstwa do KE, natomiast do chwili posiedzenia Rady wpłynęły 162 uwagi przez formularz.

Ad 3.

Andrzej Radzikowski, OPZZ postulował o włączenie partnerów społecznych w przygotowanie i realizację Umowy Partnerstwa oraz KPO na wszystkich etapach realizacji tych dokumentów. Wskazał na konieczność odtwarzania utraconych miejsc pracy w ramach tak zwanej zielonej transformacji, unowocześnianie gospodarki oraz wspieranie usług publicznych i niwelowanie różnic pomiędzy regionami.

Piotr Ostrowski, OPZZ powiedział, że Umowa Partnerstwa powinna stanowić element całościowej wizji rozwoju państwa. Stwierdził, że działania strategiczne nie stanowią dla strony rządowej priorytetu, lecz środki unijne. Poddał pod wątpliwość skuteczność odwoływania się do Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju i jej realizowania przez stronę rządową i zapytał o aktualność Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju poprzez pryzmat prac nad nowym dokumentem strategicznym – Polskim Nowym Ładem. Zadeklarował przesłanie uwag do wszystkich 6 celów Umowy Partnerstwa. Powiedział, że cele polityki nie są formułowane według EFPS i w dokumencie brakuje odniesień do roli partnerów społecznych, a także ich wzmacniania. Podkreślił, że dzięki staraniom partnerów społecznych UE zwiększyła środki na dialog społeczny z EFS+. Zapytał, czy nie nastąpi zmiana w punkcie 4 Umowy Partnerstwa.

Jan Klimek, ZRP powiedział, że w Zespole problemowym ds. funduszy europejskich trwa dyskusja na temat poprawy jakości dokumentów składających się na Umowę Partnerstwa i zadeklarował przedstawienie wspólnego, szerokiego stanowiska partnerów społecznych oraz poprosił o możliwość przedłużenia terminu zgłaszania uwag do końca lutego. Podkreślił potrzebę pogłębiania i wzmocnienia roli dialogu społecznego. Postulował o wzmocnienie kształcenia zawodowego w systemie dualnym w dokumencie.

Norbert Pruszanowski, ZRP wyraził zadowolenie z powodu zgody Komisji Europejskiej na wsparcie dla rozwoju dialogu społecznego i budowy potencjału partnerów społecznych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego+ i zaznaczył brak umieszczenia tej kwestii w Umowie Partnerstwa. Wskazał na zapisy Umowy Partnerstwa związane z inwestowaniem w innowacyjność, przy czym podkreślił niskie nakłady PKB na ten cel. Zaznaczył odmienne potrzeby mikroprzedsiębiorstw w stosunku do dużych firm odnośnie innowacyjności, zwracając uwagę na konieczność zastosowania nowego podejścia do definicji innowacji i wyraził krytyczne stanowisko wobec zwiększania udziału pomocy zwrotnej tzw. instrumentów finansowych w programach pomocowych.

Rafał Baniak, Pracodawcy RP wyraził obawy dotyczące terminu konsultacji oraz potencjalnie niższej jakości dokumentu, co skutkowałoby trudniejszym wychodzeniem z kryzysu popandemicznego. Zwrócił uwagę na konieczność transparentnego przekazu informacji. Podkreślił, że partnerzy społeczni zostali włączeni do prac nad KPO już po rozpoczęciu działalności grup roboczych, w chwili, gdy projekty były łączone w wiązki. Powiedział, że partnerzy społeczni nie mieli realnego wpływu na kształt KPO. Zaznaczył, że rząd pracował tylko nad alokacją puli grantowej i nie rozpoczął działań związanych z pomocą zwrotną. Wniósł o powołanie Zespołu ds. KPO, aby Rada mogła oddziaływać na kształtowanie tego dokumentu.

Katarzyna Zimmer-Drabczyk, NSZZ „Solidarność” przedstawiła krytykę wobec procesu konsultacji Umowy Partnerstwa oraz KPO. Wyraziła zrozumienie dla problemów wynikających z ograniczeń transmisji online. Jednak spotkania miały bardziej charakter informacyjny a nie konsultacyjny (zajęcie stanowiska lub nawiązanie polemiki było utrudnione). W umowie partnerstwa musi być zamieszczone wyraźne odwołanie do zasady partnerstwa i gwarancja przeznaczenia środków na wzmocnienie potencjału partnerów społecznych. Poprosiła o bardziej transparentne przekazywanie informacji dotyczących sposobu podziału środków. Stwierdziła, że stosowanie algorytmu zagwarantuje brak uznaniowości przy podziale pieniędzy. Powiedziała, że React-EU, KPO i Umowa Partnerstwa powinny być konsultowane w jednakowym czasie, bo posiadają charakter uzupełniający się. Zapytała autorów projektu: dlaczego w części dokumentu, *ocena spełnienia warunków*, przeważa informacja, że warunek jest niespełniony i czy łączy się to z odpowiednimi konsekwencjami, jeśli tak to z jakimi; interpretację rządu dotyczącą wysokiej jakości miejsc pracy, i elastycznych form zatrudnienia oraz poprosiła o doprecyzowanie projektowanej deinstytucjonalizacji usług i świadczeń społecznych.

Marzena Chmielewska, Konfederacja Lewiatan wyraziła zadowolenie z możliwości pracy w grupach roboczych. Nakreśliła problem związany z brakiem wiedzy partnerów społecznych odnośnie dalszych losów projektów. Zapytała, w jaki sposób programy KPO będą wdrażane i w jaki sposób faza inspiracji przełoży się na fazę wdrożenia. Wyraziła obawę o ograniczenie dostępu środków z KPO dla prywatnych firm. Stwierdziła, że identyfikacja reform w ramach KPO powinna być uspołeczniona i powiedziała, że reformy przekładają się na zmianę prawa. Wyraziła poparcie dla większości przedmówców odnośnie Umowy Partnerstwa. Zarzuciła stronie rządowej nieoptymalne dobranie wskaźników do Umowy Partnerstwa, brak odniesienia się do zasady partnerstwa i niewykorzystanie dobrych praktyk.

Łukasz Bernatowicz, BCC podkreślił powagę omawianych kwestii i zwrócił uwagę na możliwość dostosowania gospodarki do nowych standardów, tak by jak najefektywniej wykorzystać jej potencjał podczas wychodzenia z kryzysu. Wyraził obawy dotyczące dotrzymania terminów KPO oraz zapytał o dotychczasowe odpowiedzi ze strony UE.

Arkadiusz Pączka, FPP podkreślił istotność KPO oraz zwrócił uwagę na dyskusję dotyczącą fiszek projektowych. Zapytał o możliwość dodania kolejnego punktu dotyczącego oceny i ewaluacji projektów oraz czy będzie możliwość podania przykładowych identyfikacji reform i projektów. Zwrócił uwagę na zbyt krótki okres konsultacji Umowy Partnerstwa oraz poprosił o przedstawienie wyniku konsultacji w Radzie.

Wojciech Murdzek, Sekretarz Stanu w MEiN zwrócił uwagę na niewystarczającą wysokość środków kierowanych na naukę, badania i innowacyjność. Powiedział, że reformy bez elementu innowacyjności i nauki będą tylko pracą odtwórczą. Zwrócił uwagę na trudną sytuację szkolnictwa zawodowego.

Sławomir Broniarz, OPZZ zaznaczył, że w Umowie Partnerstwa nie ma strategicznych zapisów poświęconych edukacji i nakreślił potrzebę podniesienia prestiżu zawodu nauczyciela poprzez podniesienie wynagrodzeń kadry pedagogicznej. Podkreślił, że 57% nauczycieli w okresie od marca do kwietnia 2020 roku kupiło sprzęt do nauki zdalnej z własnych środków. Zwrócił uwagę na rosnący poziom biurokracji w szkołach oraz wzrost zaburzeń psychicznych u dzieci, spowodowanych izolacją. Zaapelował o pogłębienie dialogu i włączenie organizacji społecznych do Umowy Partnerstwa.

Zygmunt Mierzejewski, OPZZ zapytał, dlaczego strona rządowa nie poinformowała Rady o dofinansowaniu partnerów społecznych przez UE oraz kiedy rząd będzie modernizował cel 4 Umowy Partnerstwa. Zasugerował omówienie tej kwestii na posiedzeniu Zespołu problemowego ds. funduszy europejskich. Poprosił stronę rządową o wcześniejsze przekazywanie projektów dokumentów strategicznych do konsultacji.

Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej zaprzeczyła twierdzeniu, iż partnerzy społeczni nie byli włączani w proces programowania przyszłej perspektywy, jednocześnie zadeklarowała podjęcie starań w celu pogłębienia dialogu. Powiedziała, że po zakończeniu konsultacji Umowy Partnerstwa nastąpi aktualizowanie jej treści. Zwróciła uwagę na pandemię, mówiąc, że proces konsultacji jest na tyle transparentny na ile pozwalają warunki sanitarne. Podkreśliła ogólny charakter

Umowy Partnerstwa jako dokumentu wskazującego pewne ramy, natomiast szczegółowe informacje będą zamieszczone w osobnych dokumentach np. programach operacyjnych. Stwierdziła, że Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju nadal pełni funkcję dokumentu Strategicznego do 2030 roku. Oznajmiła, że nie jest możliwe przedłużenie terminu konsultacji Umowy Partnerstwa i zadeklarowała wsparcie MŚP w zakresie podnoszenia kompetencji. Zapewniła, że dotacje będą przewyższać formy pomocy zwrotnej. Oznajmiła, że pomoc zwrotna będzie kierowana głównie do przedsiębiorców, którzy mają szansę na realizację dochodowych projektów. Powiedziała, że KPO bazuje na krajowym programie reform, do którego dodano odpowiednie inwestycje i obszary wsparcia. Zaznaczyła, że reformy obejmą nie tylko zmiany prawne, ale i organizacyjne. Podkreśliła, że strona rządowa programowała granty, żeby po zatwierdzeniu KPO przez KE, po ponownym przekazaniu dokumentu uzupełnić go o część pożyczkową. Zaznaczyła, że tematyka KPO mieści się w kompetencjach Zespołu problemowego ds. funduszy europejskich i strona rządowa nie widzi potrzeby powoływania nowego Zespołu. Powiedziała, że środki są rozdzielane według algorytmu, który bazuje między innymi na liczbie ludności, zamożności regionu oraz odpowiednich wskaźnikach dla określonych celów. Zwróciła uwagę na potrzebę uzupełnienia niektórych dokumentów, w tym strategii demokracji. Powiedziała, że pracują nad nią resort rodziny i resort zdrowia, natomiast elastyczne formy zatrudnienia będą opisane w dokumentach uszczegóławiających. Napomniła, że jest to ukłon w stronę kobiet ciężarnych i młodych mam. Zwróciła uwagę na podobieństwa i różnice systemu wdrażania KPO do systemu wdrażania w polityce spójności. Poprosiła partnerów społecznych o nadesłanie uwag i podkreśliła, że w KPO nie liczy się czas, a jakość. Powtórzyła, że Polska jest największym beneficjentem tych środków i rząd stara się, aby dokument był jak najlepszy jakościowo. Wskazała na zadowolenie KE z postępu prac w Polsce i konieczność przekazania informacji do KE o wskaźnikach i wyznaczonych kamieniach milowych. Oznajmiła, że wszystkie cele KE odnośnie KPO zawierają się w punktach wytypowanych przez rząd. Dodała, że polityka spójności nie zajmuje się kwestią wynagrodzeń nauczycieli. Poinformowała, że 19 lutego 2021 roku odbędzie się posiedzenie Podkomitetu ds. partnerstwa. Zadeklarowała termin konsultacji KPO w wymiarze 35 dni.

Ad 4.

Andrzej Radzikowski, OPZZ poprosił Panią Minister Małgorzatę Jarosińską - Jedynak o udostępnienie prezentacji.

Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej zadeklarowała udostępnienie prezentacji.

Łukasz Bernatowicz, BCC zasugerował zorganizowanie konferencji poświęconej Umowie Społecznej przez stronę rządową, wskazując na liczne zainteresowanie mediów tą kwestią.

Jarosław Gowin, Przewodniczący RDS, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju, Pracy i Technologii zaznaczył, że jest to zbyt wczesny etap prac i nie ma jeszcze żadnych osiągnięć.

W dalszej kolejności **Przewodniczący Rady - Jarosław Gowin** podziękował Panu Janowi Buczkowi z ramienia Pracodawców RP za zrzeczenie się członkostwa w Radzie.

Jan Buczek, Pracodawcy RP podziękował za możliwość pracy w Radzie, zdobycia nowych doświadczeń oraz zapowiedział swój dalszy udział w dialogu.

Pan **Jarosław Gowin, Przewodniczący RDS, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju, Pracy i Technologii** podziękował za udział w obradach i zakończył posiedzenie plenarne RDS.

Jarosław Gowin

/-/

Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego

Sporządził

Wiktor Szatkowski

Biuro Rady Dialogu Społecznego

Protokół przyjęto korespondencyjnie